

УДК 624.014.7:536.2

**ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕПЛОПРОВІДНОСТІ
ОГОРОДЖУВАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ ІЗ СТАЛЕВИХ
ТОНКОСТІННИХ ПРОФІЛІВ**

**ЭКСПЕРИМЕНТАЛЬНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ
ТЕПЛОПРОВОДНОСТИ ОГРАЖДАЮЩИХ КОНСТРУКЦИЙ ИЗ
СТАЛЬНЫХ ТОНКОСТЕННЫХ ПРОФИЛЕЙ**

**EXPERIMENTAL INVESTIGATION OF THERMAL CONDUCTIVITY
OF ENCLOSURE FROM THIN-WALLED SECTIONS**

**Семко В.О., к.т.н, с.н.с., Лещенко М.В., здобувач, Філіпович Л.М.,
магістрант, Резніков А.А., студент (Полтавський національний технічний
університет імені Юрія Кондратюка, м. Полтава).**

**Семко В.А., к.т.н, с.н.с., Лещенко М.В., соискатель, Филипович Л.Н.,
магистрант, Резников А.А., студент (Полтавский национальный
технический университет имени Юрия Кондратюка, г. Полтава).**

**Semko V. PhD, Associate Professor, Leshenko M., Filipovich L., Reznikov A.
(Poltava National Technical University named after Yuri Kondratyuk)**

**Наведені результати експериментальних досліджень теплопровідності
огороджувальних конструкцій із сталевих тонкостінних профілів.
Виявлено залежність теплофізичних характеристик конструкції від
зміни конструктивних параметрів.**

**Приведены результаты экспериментальных исследований
теплопроводности ограждающих конструкций из стальных
тонкостенных профилей. Выявлена зависимость теплофизических
характеристик конструкции от изменения конструктивных параметров.**

**The results of experimental investigation of thermal conductivity of enclosure
from thin-walled sections are present in an article. The dependence of thermal
characteristics of structure from change design factors has exposed.**

Ключові слова:

**Огороджувальна конструкція, тонкостінний профіль, кліматична камера,
теплопровідність.**

**Ограждающая конструкция, тонкостенный профиль, климатическая камера,
теплопроводность.**

Enclosure, thin-walled section, climatic chamber, thermal conductivity.

Вступ. Огороджувальні конструкції на основі сталевих тонкостінних профілів набувають все більшої популярності в будівельній галузі України. Закордонний досвід дозволяє говорити про значну економічну доцільність використання таких елементів в якості несучих та огорожувальних конструкцій [1, 2]. Однією із важливих сфер застосування легких сталевих тонкостінних конструкцій є зведення навісних стін у багатоповерховому будівництві та несучих стін малоповерхових будівель. Але наявність в таких стінах теплопровідних включень у вигляді сталевих профілів ставить під питання їх теплоізоляційні характеристики. Вирішенням даної проблеми може бути дослідження показників теплопровідності огорожувальних конструкцій в залежності від їх конструктивних параметрів.

Аналіз останніх досліджень. В Україні теплові властивості сталевих тонкостінних профілів в складі огорожувальних конструкцій майже не досліджені [3, 4]. Але дослідженням цих питань займалися такі науковці, як Ватін Н. І., Є. Н. Попова [5], Журина Н., Кузьмичев Р [6], Фаренюк Г.Г [7], Чернявський В.В [8]. Дослідженню енергоефективності легких каркасних будівель присвячені роботи Santos P. [9].

Постановка мети та задачі досліджень. Метою та основними задачами даної роботи є експериментальні дослідження впливу конструктивних параметрів на теплопровідність огорожувальних конструкцій із сталевих тонкостінних профілів.

Експериментальні дослідження огорожувальних конструкцій із сталевих тонкостінних профілів виконувались згідно ДСТУ Б В.2.6-101:2010 [10] методом теплових випробувань у лабораторних умовах, застосовуючи комплекс випробувального устаткування (рис. 1).

Рис. 1. Загальний вигляд випробувального устаткування і засобів вимірювальної техніки: а) кліматична камера; б) потенціометр, термопары, сосуд Дюро

Для експерименту було виготовлено п'ять дослідних зразків огорожувальних конструкцій, кожен з яких має загальні розміри 800×850 мм, оскільки розміри відсіку кліматичної камери становлять 850×900 мм.

Товщина утеплювача огорожувальної конструкції приймалася 150 мм, з внутрішньої сторони влаштовувався лист гіпсокартону товщиною 12,5 мм, із зовнішньої – металевий профільований лист, товщиною 0,5 мм (рис. 2). Для забезпечення єдності та міцності, утеплювач встановлювався в каркас із металевих профілів, які з'єднувалися між собою і до них по обидва боки кріпилися гіпсокартон та профільований настил. Конструктивні параметри дослідних зразків представлені в таблиці 1.

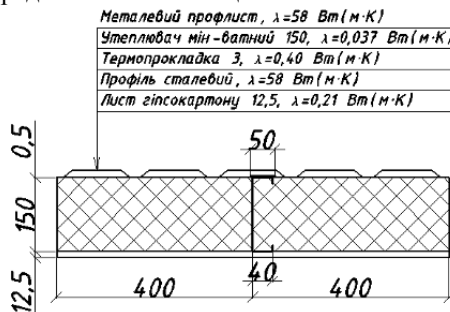

Рис. 2. Переріз та склад досліджуваної конструкції

Таблиця 1

Конструктивні параметри дослідних зразків

	№1	№2	№3	№4	№5
Профіль	-	+	+	-	-
Термопрофіль	-	-	-	+	+
Термопрокладка	-	-	+	-	+
Утеплювач	+	+	+	+	+
Гіпсокартон	+	+	+	+	+
Профліст	+	+	+	+	+

Випробування проводилися шляхом створення по обидва боки зразка температурно-вологісного режиму із параметрами, близькими до розрахункових зимових умов експлуатації огорожувальної конструкції, а

саме у кліматичній камері температура становила -25°C , а в приміщенні коливалася від $+16^{\circ}\text{C}$ до $+19,5^{\circ}\text{C}$. В результаті чого були отримані фактичні значення поверхневої густини теплового потоку крізь огорожувальну конструкцію та температури внутрішньої та зовнішньої поверхонь огорожувальної конструкції, характерних термічно однорідних ділянок контактними засобами вимірювальної техніки. А також обчисленні значення опору теплопередачі (для термічно однорідних ділянок) або приведеного опору теплопередачі (для термічно неоднорідних ділянок) за отриманими даними згідно з розрахунковими формулами (1)-(3).

$$R_{\Sigma} = (T_{\text{НС.ВН}} - T_{\text{НС.ЗОВ}}) / q, \quad (1)$$

де R_{Σ} – опір теплопередачі, $\text{м}^2\cdot\text{К}/\text{Вт}$; $T_{\text{НС.ВН}}$; $T_{\text{НС.ЗОВ}}$ – значення температури навколишнього середовища по обидва боки огорожувальної конструкції, К ; q – поверхнева густина теплового потоку, $\text{Вт}/\text{м}^2$.

$$R_{np} = \frac{F_{\Sigma}}{\sum_{i=1}^n \frac{1}{R_{\Sigma_i}} F_j + \sum_{j=1}^m k_j L_j}, \quad (2)$$

де R_{np} – приведений опір теплопередачі, $\text{м}^2\cdot\text{К}/\text{Вт}$; F_{Σ} – площа огорожувальної конструкції, м^2 ; R_{Σ_i} – опір теплопередачі термічно однорідної конструкції, $\text{м}^2\cdot\text{К}/\text{Вт}$; F_j – площа j -ї термічно однорідної зони, м^2 ; k_j – лінійний коефіцієнт теплопередачі теплопровідних включень, $\text{Вт}/(\text{м}\cdot\text{К})$; L_j – довжина j -ї термічно неоднорідної зони, м^2 .

$$k = \frac{q \cdot A}{T_{\text{НС.ВН}} - T_{\text{НС.ЗОВ}}}, \quad (3)$$

де A – ширина теплопровідного включення, м .

За результатами досліджень було побудовано гістограми значень поверхневої густини теплового потоку та лінійного коефіцієнту теплопередачі теплопровідних включень крізь огорожувальну конструкцію за різних конструктивних параметрів (рис. 3).

Загальний опір теплопередачі для однорідної конструкції (зразок №1) за експериментальними – $R_{\Sigma}=3,905 \text{ м}^2\cdot\text{К}/\text{Вт}$. Приведений опір теплопередачі для термічно неоднорідних конструкцій (зразки №2-№5) зображений на рис. 4.

З гістограм добре видно, що зразок №1 має найкращий показник опору теплопередачі. У зразка №2 значення опору теплопередачі є найнижчим серед досліджуваних зразків. На рисунку 5 приведені термограми розподілу температур по поверхні однорідного зразка та зразка із температурним включенням.

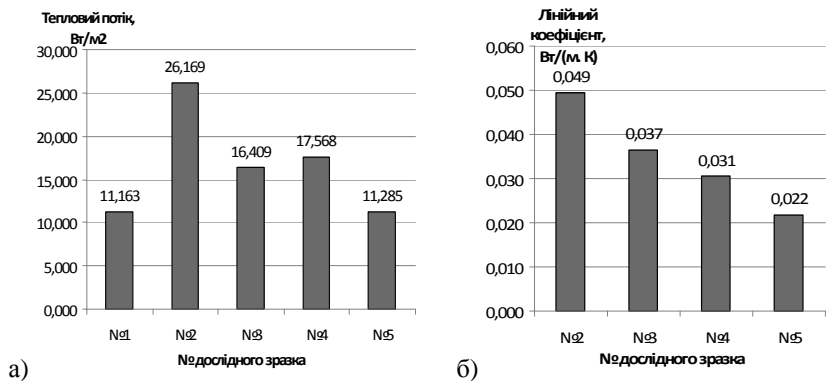

Рис. 3. Гістограми: а) теплового потоку; б) лінійного коефіцієнту при різних конструктивних параметрах

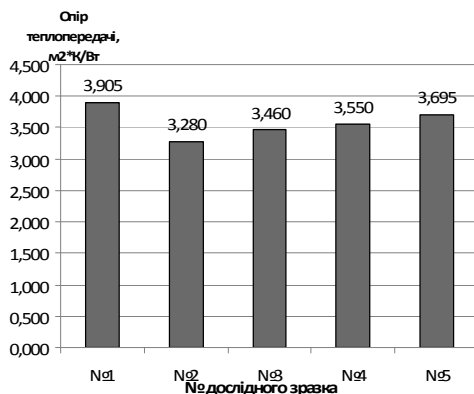

Рис. 4. Гістограма значень опору теплопередачі в дослідних зразках

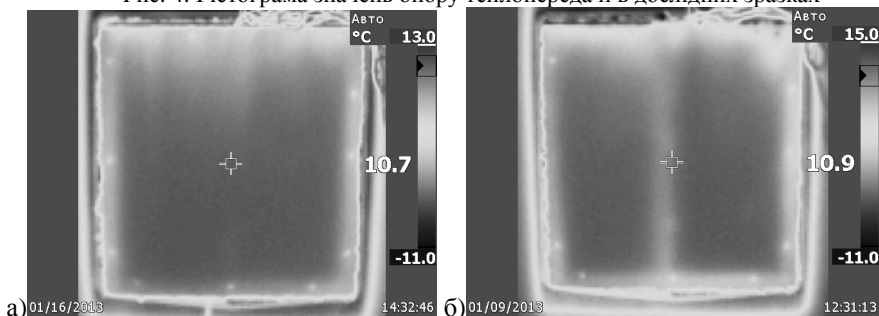

Рис. 5. Термограми зразків: а) зразок №1 – однорідний; б) зразок №3 – із температурним включенням

Дані результати мають проміжний характер, адже ще планується виконати дослідження впливу кроку профілів на зміну приведенного опору

теплопередачі огорожувальної конструкції, визначити фактичні значення коефіцієнтів теплопровідності матеріалів, що використані в експерименті. Але вже на основні отриманих результатів можливо сформулювати наступні **висновки**:

В ході проведених досліджень встановлено, що наявність несучого профілю в огорожувальній конструкції значно зменшує величину приведенного опору теплопередачі (до 20 %), при цьому значення густини тепловодного потоку в місці, де встановлений сталевий елементі, підвищується більше ніж в два рази. Експериментально отримані дані, свідчать про те, що використання суцільного профілю разом із термопрокладкою дають майже той самий ефект, що і використання перфорованого термопрофілю.

Отримані результати свідчать, що зміною конструктивних параметрів можливо суттєво впливати на опір теплопровідності огороження, тому дослідження в даній сфері є на нашу думку актуальними.

1. AISI-S100. North American Specification for the Design of Cold-Formed Steel Structural Members – Washington : American Iron and Steel Institute, 2001. – 149 p. **2.** EN 1993-1-3:2006. Eurocode 3: Design of steel structures. Part 1-3: General rules. Supplementary rules for cold-formed members and sheeting. – Brussels : CEN, 2006. – 134 p. **3.** ДБН В.2.6-31:2006 Теплова ізоляція будівель. – К. : Мінбуд. України, 2006. – 70 с. **4.** ДСТУ-Н Б В.2.6-87:2009. Конструкції будинків і споруд. Настанова з проектування конструкцій будинків із застосуванням сталевих тонкостінних профілів. **5.** Ватин Н. И. Термопрофиль в легких стальных строительных конструкциях / Н. И. Ватин, Е. Н. Попова. – СПб.: СПбГПУ, 2006. – 63 с. **6.** Журина, Н. Энергоэффективные легкие ограждающие конструкции / Н. Журина, Р. Кузьмичев // Архитектура и строительство. – 2008. - №2. – С. 93-97. **7.** Фаренюк Г.Г. Основи забезпечення енергоефективності будинків та теплової надійності огорожувальних конструкцій / Г.Г. Фаренюк. – К.: Гама-Принт. – 2009. – 216 с.: Бібліог.: с. 194-203. **8.** Чернявський В.В. Вплив перфорації легких сталевих тонкостінних профілів на теплофізичні характеристики огорожувальних конструкцій [Текст] / В. В. Чернявський, В. О. Семко, О. І. Юрін, Д. А. Прохоренко // Збірник наукових праць (галузевого машинобудування, будівництва). – Випуск 1(29). – Полтава: ПолтНТУ. –2011. –С.194-199. **9.** Santos P. Energy Efficiency of Light-weight Steel-framed Buildings / P. Santos, L. Simões da Silva, V. Ungureanu. - Sustainability & Eco-Efficiency of Steel Construction, №129, 2012. – 175 p. **10.** ДСТУ Б В.2.6-101:2010 Методи визначення опору теплопередачі огорожувальних конструкцій. – К. : Мінбуд. України, 2010. – 84 с.